

Bækgaard: De to lovforslag, som er til første behandling i dag, kan de uafhængige give tilslutning til. Det nye deri er jo blot et forslag om udskydelse af revisionen i 3 år, og da der ikke i de 2-3 år, lovene har virket, har været forhold, der har givet anledning til problemer, skal jeg nøjes med at henvise til de udtalelser, som ordføreren for mit parti fremsatte i folketingsåret 1961-62. Mit parti anser stadig disse lovgivningsområder for værdifulde, og vi anbefaler lovforslagene til velvillig behandling.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Jeg vil gerne på landbrugsministerens vegne takke samtlige ærede ordførere for den venlige modtagelse af lovforslagene og for fritagelsen for udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m.

(Lovforslaget (nr. 13) findes i tillæg A. sp. 235, fremsættelsen i tidenden sp. 582).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Da der sidst i folketingsåret 1962-63 blev foretaget ændringer i loven om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m., gående ud på, at alle æg skulle omsættes over autorisationshavere af hensyn til kontrollen med hjemmemarkedsordningen, var der ikke enighed her i tinget. Det blev både her og i visse kredse udenfor hævdet, at det ville betyde en forringelse af ægkvaliteten på hjemmemarkedet. Man lagde ikke særlig vægt på, at det dog altid har været et lille antal forbrugere, der var i stand til at købe æggene direkte fra producenten; men det er helt givet, at med en hjemmemarkedsordning og uden denne lov ville det have været helt umuligt at kontrollere handelen; man ville have fået en sjakrehandel med

æg, som ingen ville have været tjent med, og det havde næppe været til fordel for ægkvaliteten.

Der blev i foråret 1963 rettet mange skarpe angreb mod den gennemførte ordning. Nogle af de skarpeste blev rettet imod forbrugerrådets formand, det ærede medlem fru Viola Nørlov. Jeg fandt dengang og finder stadig væk, at disse angreb var helt urimelige. Havde de hårde angreb været rettet direkte mod prisordningen på hjemmemarkedet, havde det været mere forståeligt ud fra et økonomisk synspunkt. Men mon ikke de sår, der dengang var åbne, i mellemtiden er helet, således at vi nu kan koncentrere os om det væsentlige, nemlig ægkvaliteten?

De ændringer, den højtærede landbrugsminister har foreslået, går netop ud på forbedring af kvaliteten. Det er nu engang en kendsgerning, at de forhold, hvorunder æggene opbevares, er aldeles afgørende for holdbarheden. Det er derfor også et spørgsmål, om der ikke ville være behov for en vis kontrol hos producenterne. Når vi ved, at en del af æggene ligger hos producenterne helt op til en uge, ja, i visse tilfælde noget mere, før de afhentes, kan det ikke være ligegyldigt for æggenes videre holdbarhed, hvordan æggenes opbevaringsforhold har været i dette tidsrum. Det er muligt, at tiden ikke er inde til gennemførelse af en virkelig kontrol hos producenterne; men da jeg går ud fra, at lovforslaget alligevel skal til udvalgsbehandling, kan vi vel dér få lejlighed til at drøfte også disse muligheder.

Jeg kan i øvrigt tilsige mit partis velvillige medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Jens Chr. Christensen: Jeg vil tro, at alle partier her i salen helst ville undgå den lovgivning, vi her behandler. Men det nytter nu engang ikke, at vi giver landbruget ret til særlige hjemmemarkedspriser gennem en lovgivning, hvis vi ikke samtidig gennemfører en anden lovgivning, der gør det muligt at administrere ordningen.

Vi er vist alle enige om, at det har været nødvendigt at gennemføre den lovgivning over for landbrugserhvervet, som sket er. Derfor forstår jeg heller slet ikke, at der ligefrem fra visse sider har været en hysterisk

[Jens Chr. Christensen.]

kritik af den lovgivning, vi behandler her i øjeblikket; navnlig forstår jeg det ikke, fordi de kritikere, der har været mest voldsomme, ikke har været i stand til at pege på, hvad man ville sætte i stedet. Sandheden er jo den, at det, loven påbyder for alt salg af æg på hjemmemarkedet, allerede inden lovens tilblivelse var gældende for ca. 90 pct. af de æg, der blev omsat på hjemmemarkedet — det var navnlig den omsætning af æg, der foregik i vore storbyer. Det kan selvfølgelig ikke nægtes, at der nu og da i handelen er fremkommet æg, hvis kvalitet ikke har været i den bedste orden, og det beklages af alle. Men det må tilføjes, at nøjagtig det samme forekom, inden vi gennemførte denne lovgivning.

Venstre vil gerne være med til at gennemføre foranstaltninger, der kan indskrænke den slags uheldige tilfælde til de færrest mulige. Måske er det nødvendigt, at vi får et kort udvalgsarbejde for at se på, om der kan gennemføres noget, som vil kunne virke bedre end det, vi har i loven i øjeblikket. Jeg vil tro, at de foreslåede ændringer vil tjene det formål at skabe en bedre kvalitet og skaffe en bedre vare frem til kunderne, men jeg er ikke sikker på, at det er tilstrækkeligt, hvad den højtærede landbrugsminister foreslår.

Jeg vil kort anbefale lovforslaget og navnlig anbefale, at vi får lejlighed til at se på de forskellige ting i et udvalg.

Niels Ravn: Det er ingen hemmelighed, at da denne lovgivning om ind- og udførsel og forhandling af æg sidst var til behandling, var det konservative folkeparti modstander af de ændringer, der blev gennemført. At det gik så vidt som antydet af det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen her i dag, at det ligefrem havde til følge, at der var både sårede og faldne, var dog ikke mit indtryk. Ét er, at man yder modstand, noget andet er, at man ligefrem går over til håndgribeligheder. Jeg kan dog straks sige til oplysning for det ærede medlem, at de principielle indvendinger, vi havde mod lovforslaget eller rettere sagt mod de ændringer, der blev gennemført sidst, har vi for så vidt stadig i behold.

Jeg har bemærket, at den højtærede landbrugsminister i fremsættelsen giver ud-

tryk for, at loven stort set har virket tilfredsstillende i de snart to år, vi har haft den. Hvor meget eller hvor lidt det dækker over, ved jeg ikke. Vi er imidlertid i det konservative folkeparti meget interesseret i virkelig at få belyst, hvorledes loven har virket. På de områder, hvor der var uenighed, er vi interesseret i under det udvalgsarbejde, jeg forstår der skal være, at få dette klarlagt. Vi havde jo vor tvivl med hensyn til lovens virkninger, også i relation til den hjemmemarkedsordning, som det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen nævnte. Jeg skal ikke på nuværende tidspunkt genoptage debatten; det kan vi eventuelt komme tilbage til siden. Vi var i tvivl om, hvorvidt den udformning, loven fik, var den eneste rigtige, og vi var i tvivl med hensyn til, hvorvidt den ville virke kvalitetsfremmende på hjemmemarkedet. Vi ønsker altså nøje undersøgt i udvalget, hvorledes virkningerne har været på dette område.

Også prisspørgsmålet var fremme dengang, og her er vi fortsat interesseret; også her må udvalget, så vidt det er gørligt, få undersøgt, hvordan prisudviklingen har været på hjemmemarkedet netop i relation til denne lov.

Et andet, ikke mindre væsentligt område er det direkte salg fra producent til forbruger. Hvorledes har udviklingen på dette område været under loven? Alle disse spørgsmål må det kommende udvalg beskæftige sig med.

Vort partis videre stilling i sagen vil afhænge af svaret på disse spørgsmål og først og fremmest af, i hvor høj grad man vil være villig til at imødekomme vore synspunkter i øvrigt.

Hvad angår den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, 1. pkt., hvorefter statskontrollen får udvidet adgang til disse virksomheder — jeg vil nærmest kalde det yderligere posekiggeri over for erhvervslivet — må vi i udvalget se, hvad der er baggrunden herfor. Har det knirket nogle steder under denne lov? Hvorledes har det formet sig? Hvad er egentlig baggrunden for, at man også på dette område ønsker at skærpe kontrollen over for erhvervslivet?

Med disse bemærkninger skal jeg på det konservative partis vegne tilsige en grundig udvalgsbehandling. Vi må have problemerne

[Niels Ravn.]

nøje belyst; når vi har fået det, vil vi kunne tilkendegive vor videre stilling.

Kirkegaard: Den højtærede landbrugsminister giver i den skriftlige fremsættelse udtryk for, at de gældende bestemmelser vedrørende forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. stort set har virket tilfredsstillende, og foreslår derfor loven med visse mindre tilføjelser forlænget.

Da det også er min opfattelse, at der er almindelig tilfredshed både mellem producenter og mellem forbrugere med de gældende bestemmelser, kan jeg på mit partis vegne anbefale, at lovforslaget gennemføres.

Gunhild Due: At socialistisk folkeparti i sin tid gik imod denne lov, kan ikke forhindre, at vi med velvilje ser på, at man forsøger at forbedre loven, når vi nu har den — også selv om det sker med små skridt. En mere effektiv kontrol med, at æggene opbevares køligt, må være et lille fremskridt, men vi havde rigtignok gerne set, at man også havde fundet frem til åben dato-stempling af æg. Jeg kan ikke begribe, hvorfor det skal være så vanskeligt at få det igennem. Man siger, at man ikke kan datostemple af tekniske grunde af hensyn til eksporten, og der er vist også noget om, at man frygter fremdatering. Men hvorfor kan man ikke bare bibeholde den nuværende kodestempling og så på æg på hjemmemarkedet sætte et ekstra stempel med åben dato? Så var der ingen problemer med eksporten, og koden ville sikre, at man kunne kontrollere datostemplingen på hjemmemarkedets æg. Vi har ganske vist ugestempling på emballagen; men for det første sælges der mange æg i løs vægt, for det andet er denne ugestempling langt fra altid så tydelig, som den skulle være, og det kunne være meget ønskeligt, at man indskærpede de handlende, at ugestemplingen skal være tydelig. Gode og friske æg burde være en naturlig fordel for dette lands indbyggere, og når så mange i dag synes, at æggene smager dårligere end forhen, skyldes det nok desværre ikke kun, at æggene er for længe om at nå frem til forbrugerne; også de ændrede produktionsmetoder betyder

sikkert en del. Det sidste kan vi måske ikke gøre meget ved herinde, men så meget desto mere må vi koncentrere os om det første for i det mindste at få æggene så friske som muligt ud til forbrugerne. Bedre opbevaringsforhold er et skridt i den rigtige retning, og derfor tilsiger jeg mit partis velvillige medvirken i hvert fald på dette punkt.

Erik Østergaard: Til forslaget om ændring af loven om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter kan jeg på mit partis vegne udtale, at selv om loven efter den højtærede ministers mening har virket tilfredsstillende, er der afgørende dele af den, som vi kunne ønske anderledes.

Der er fra forbrugerside anket over, at æggene ved salg er for gamle. Der er heller ikke tvivl om, at den meget lange vej, som æggene nu i modsætning til tidligere må passere, bevirker dette. Det er givet, at hjemmemarkedet i videst muligt omfang må forsynes med friske æg til den billigst mulige pris, og hvis ordninger og restriktioner bevirker det modsatte, er det meget uheldigt. Det er selvfølgelig nødvendigt, at den store part af æggene, som går til eksport, passerer gennem autoriserede forhandlere og ægeksporthører og derigennem er underkastet den fornødne kontrol, men for den part, hjemmemarkedet aftager, vil en handel under friere og mere enkle former være langt at foretrække. Lad købmanden som tidligere modtage æg direkte fra producenten og videresælge dem til forbrugerne. Den ifølge hjemmemarkedsordningen gældende afgift vil købmanden i lighed med omsen på sine andre varer nemt kunne klare, og forbrugerne vil på den måde have adgang til at få friske æg, der samtidig er en hel del billigere. Den nuværende form for handel og omsætning af æg til danske forbrugere giver en lang og besværlig vej, der i høj grad virker prisfordyrende. I øvrigt er det sådan, at der ud over landet omsættes en forholdsvis stor part af æggene direkte fra producent til forbruger, og i sådanne tilfælde er der ikke tale om afgiftsberegning. Det vil derfor ikke være formålstjenligt at opretholde den nuværende upraktiske og dyre ordning og indkassere det meget lille og beskedne beløb, der er tilbage, når de

[Erik Østergaard.]

forholdsvis store udgifter er trukket fra. Jeg må derfor sige, at de uafhængige heller ikke denne gang kan støtte lovforslaget i den foreliggende skikkelse.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg vil gerne på landbrugsministerens vegne takke de ærede ordførere, der har givet tilslutning til det foreliggende lovforslag og den deri indeholdte forlængelse med mindre ændringer af den gældende lov.

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen mente, det var en nødvendig lovgivning, men ville gerne i et udvalg overveje, om det var muligt at trænge igennem med det synspunkt, at loven måske på visse områder var utilstrækkelig. Det er klart, at der vil blive al anledning for det ærede medlem til under en udvalgsbehandling at fremføre sine synspunkter.

Også det ærede medlem hr. Niels Ravn var noget skeptisk over for denne lovgivning og ønskede nærmere oplysning om, hvorledes loven har virket i den forløbne tid, og derunder ønskede det ærede medlem at få oplyst, i hvilket omfang der sker direkte salg fra producent til forbruger. Om det sidste problem virkelig kan oplyses, tillader jeg mig at tvivle, men det er klart, at de oplysninger, administrationen kan skaffe det ærede medlem til belysning af lovens virkninger, vil blive fremskaffet. Det ærede medlem var lidt, synes jeg, utilfreds med § 12 og brugte det stærke ord posekiggeri. Så vidt jeg opfatter det, drejer det sig alene om en ændring, der indebærer en mindre præcisering af den allerede gældende bestemmelse, og så vidt jeg kan se, må lovens effektivitet vel afhænge af, at kontrolmyndighederne har denne adgang.

Det ærede medlem fru Gunhild Due anså ændringerne for at indebære forbedringer, men jeg forstod det ærede medlem derhen, at det gik for langsomt med omsætningen fra producent til forbruger, et synspunkt, som også det ærede medlem hr. Erik Østergaard fremførte. Deroverfor vil jeg gerne pege på, at den højtærede landbrugsminister gennem de oplysninger, han har søgt at fremskaffe, har fået den modsatte opfattelse, men det er klart, at problemet må gøres til genstand for en undersøgelse i det

udvalg, der bliver nedsat. Jeg har det indtryk, at der stort set er velvilje over for lovforslaget, og takker på landbrugsministerens vegne herfor.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 18. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål til ministrene.*
- 2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m.

- 3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

- 4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed.

Mødet hævet kl. 15³⁹.

17. møde.

Onsdag den 18. november kl. 13.

Formanden: Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Statsministeriet

København, den 17. november 1964.

Under henvisning til bestemmelsen i § 7, stk. 1, sidste punktum, i lov nr. 194 af 5. juni 1959 om vederlag og pension m. v. for ministre skal jeg herved meddele hr. formanden, at de den 26. september og 8. oktober 1964 udnævnte ministre har afgivet de af dem hidtil beklædte hverv i offentlige og private virksomheders, foretagenders eller institutioners tjeneste med undtagelse af nedenævnte hverv, som de pågældende har bevaret med samtykke af folketingets udvalg for forretningsordenen:

Justitsministeren:

Medlem af bestyrelsen for Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn.

Ministeren for kulturelle anliggender:

Næstformand ved menighedsrådet ved Helsingør Domkirke.

Det tilføjes, at folketingets udvalg for forretningsordenen har taget den af radio-rådet tiltrådte ordning til efterretning, hvorefter ministeren for kulturelle anliggender står uden for nummer af Danmarks radios tjeneste i indtil 3 år og stillingen som generaldirektør ved Danmarks radio midlertidigt holdes besat ved konstitution.

J. O. Krag.

/ F. Grage.

Folketingets formand.“

Under henvisning til § 99 i lov nr. 171 af 31. marts 1953 om valg til folketinget, jfr. lov nr. 87 af 25. marts 1964, meddeler jeg herved, at jeg efter at være valgt til formand for folketinget bevarer det af mig også i min ministertid varetagne hverv som medlem af Grønlandsfondens bestyrelse, hvilket udvalget for forretningsordenen har givet sit samtykke til.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt af fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v. og forslag til lov om Danmarks forvaltningshøjskole.

I skrivelse af dags dato meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Vidner m. m.).

I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende den af Den internationale Arbejdskonference i Genève i året 1962 vedtagne konvention nr. 118 om ligestilling af ind- og udlændinge i henseende til social tryghed.

Medlem af folketinget Vivike har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Agter ministeren at rejse naturfredningssag over for den påtænkte udstykning af Duemosegård ved Grib Skov?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid efter spørgetiden i dag.

Medlem af folketinget H. C. Toft har meddelt mig, at han ønsker til fiskeriministerens at stille følgende spørgsmål:

„Hvad agter ministeren at gøre for at hindre de ødelæggende virkninger for fiskeriet af A/S Cheminovas spildevandsudløb i Vesterhavet i tiden til landvæsensretten afsiger en ny kendelse?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid efter spørgetiden i dag.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om beskatningen af renteforsikringer m. v.*

Forslagets § 1, nr. 2, må ses på baggrund af en henvendelse i 1963 fra Assurandør-Societetet, som anmodede om, at der i lig-